

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap azellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

czímzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető: május. — A kolos-monostori m. kir. gazdasági tanintézet kísérleti telepe (Két táblázattal.) — A csikók felneveléséről R. K. — Vidéki gazd. tudósítások: Déés, Dicső-Szent-Márton, Erzsébetváros. — Egyveleg: Személyi hírek. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Havi emlékeztető.

Május.

Ház és udvarban kevés teendő mutatkozik. A trágyadomb beföldelése és trágyalével vagy annak hiányában, száraz időben, vízzel való megöntözése nagyon hasznos. A hol az udvarról trágyalé foly ki: mindenkor hanyag gazdát jelez.

Szántóföld. Törökbuza, burgonya, répakapálás szorgalmazandó és pedig minél szárazabb az időjárás és talaj, annál sikerebbnek fog a munka mutatkozni. Helytelen felfogás az, hogy száraz időben kapálni nem szabad. Megkérgesedett törökbuza s burgonyaföldek megfogásoltatnak; e munka fél kapálásnak tekinthető.

Ha mult hónapról elmaradt volna: az őszi vetések konkolyozása most az el nem maradható teendők egyike; továbbá a tavasziakban néha tetemes mennyiségű aszott, csorbóka stb. mutatkozik; ezt szedessük ki, különben termésünk minősége csökken. Zöld takarmánynak lekaszált rozsföldek muharral, kölessel bevethetők.

Ugarlás megkezdetik és pedig minél mélyebben jár az eke, annál sikeresebb munkánk.

Luczerna, lóhere: kivirágzás előtt lekaszáltatik. A lekaszált luczerna 1—3 napig renden marad, azután felgyűjtve, petrenczébe rakva azonnal behordatik; a szérüskertben keskeny magas rudasokban addig marad, míg teljesen kiszáradt és csak miután a szérüskerti rudasokban megszáradt, rakható kazalba. A második részlet takarmány-törökbuza elvettetik.

Állattenyésztés. Meleg napok bekövetkeztével a valyuk itatás előtt tisztítandók, nehogy a szomjuzó állatsereg poshadt vizet kénytelenitessék inni s betegséget igyék.

A jármások elegendő zöld takarmány hiányában különszakított legelőn járnak.

Gulya, ménes szabadban él, csak a szoptatós kanczák kapják abrakukat és a tehennel együtt éjjelre istállóba vezetettek. A juh nyírás ideje bekövetkezett. Ki juhait szalmán, egyáltalában soványan telettette, az ne várjon nagy bundát és nehez gyapjút. Nyírás előtt a juhek megvizsgáltatnak; vajjon a juhász nem osztozott-e gyapjunkból? Csak alapos megvizsgálás után láthatjuk, hogy a juhász néha a juhnak tarkóján, nyakán végig egész szügyig, két ujnyi szélességre kinyirta maga számára a gyapjút. E szokás nagyban divatozik s vigyázásra int.

A bárányok elválasztatnak és a legjobb legelőn vagy ugaron kell jártatni őket. A juhok fejés ideje beállott.

Sajtkészítésből maradt savó, zsendicze: sertésjavításra fordítható.

Megrovandó azon általános szokás, hogy a fejedő turmák a legnagyobb por és hőségben naponta háromszor a faluba sétálnak. Ez nem csak egészségi szempontból káros, de azonfelül valóságos állatkinzás és e miatt a juhek ürülékének egy része, mint becses trágya-anyag elvész. Czélszerűbb a legelőn fejni és hetenként 2—3-szor megváltoztatandó kosaraztatás által az elhullatott ganajt talaj-javításra fordítani.

Nyolcz-tíz hetős malacok elválasztatnak és a szükséghez képest bő élelmezésben részesülnek. Éhség vagy más ok miatt elsatnyult malaczból soha, vagy csak később, valóságos élelem pazarlás után, válik haszonvehető sertés.

A különféle állatok bélyegzésének és herelésének ideje e hónap eleje, vagyis mielőtt állandóan legelőre hajtának. Az apa-állatok szigorú vizsgálat után kiválasztatnak; — a hibás, kevés tejű, csekély gyapjút hozó állatok pedig mustrára jeletetnek.

A kikelt csirke, liba, rucza, sok veszélyeséget okoz. Az udvar körül repkedő héjja, szarka, varju lelövendő, különben elhordja az apróságot.

Szőlő. Az okszerű szőlőmivelésnek legfontosabb hónapja május, a menyinyiben ügyetlen kezelés a legtöbbet most árthat a válogatás munkalatánál. Midőn már a hajtások egy arasznyira nőttek és a gerezd jól látszik, kiválasztunk a karika vállán 2—4 és szükség esetén a csapon 2 alkalmas hajtást; ezeket teljes épségben meghagyjuk, mert ezek logják képezni a jövő évi maglát a többi jövéseknek hegyeit kivétel nélkül lecsipkedjük úgy, hogy a gerezd fölött 2—4 levél maradjon, — az ugynevezett

sarok-jövéseket pedig, ha nincs szükségünk rájuk, tőből le-metszük.

Ugyanazon munka végzendő a Guyot szerint művelt szőlőknél is, azon hozzáadással, hogy a martius hónapban függőlyesen kikötött két vessző közül azt, mely bővebb termést mutat, vízszintesen dróthoz vagy karóhoz kötjük, a másikat pedig 20—24 ujjnyira visszavágjuk, sarkot kettőt hagyunk.

A csapós és tőkemeiveletnél szintén válogatunk, a hasznatlan meddő- és sarokhajtásokat eltávolítván.

Gyümölcsös. A fiatal oltványokat a szél és madarak ellen karókkal és pálcákkal oltalmazzuk. Fattyunövények és sarjak szorgalmasan eltávolítandók; a fiatal fák idomító nyese és becsipkedése megkezdhető. Hajtó szemre való nemesítés folytatatik. Ha a nemesített galyakon virágok mutatkoznak, azok eltávolítandók. A nemes és az újonnan átültetett gyümölcsfákat, valamint a sok virággal borítottakat is, ha nagyon száraz idő jár, jól megöntözzük. A megöntözött fák tövei körül, polyvát vagy rövidre vágott szalmát hintsünk, mely a kigőzölgést és a föld kergesedését akadályozza. Ha a cserebogarak mutatkoznak, jókor reggel rázzuk meg a fákat, a lehullottakat szedessük fel, hogy a gyenge sarjakat, virágokat ne pusztítsák és adjuk őket a baromfiaknak, melyek nagyon szeretik. Más ellenségektől is u. m. hernyók, csigák és levéltetvektől, mennyire lehet, óvjuk a gyümölcsösöket. A nyulak pusztításai ellen télire bekötött fák kötelekeit eltávolítjuk.

Faiskola. A csapra metszett fákra a vezérhajtás, ha az 10—15 cm. magasra nőtt, jó széles kötő anyaggal a csaphoz köttetik. Mikor ez megtörténik, a csap alatti hajtásokat vissza kell csipkedni. Megfogalmazott oltványok kötéseit eltávolítandók és a vadhajtások szorgalmasan levágandók. Növésben elmaradt ágyások higitott trágyalé vagy gáliczköoldattal esős időben megöntöztetnek. Vadoncziskolák a gyomoktól tisztán tartandók. A kikelt vadonczok megkapálandók. Az olyan magvak ágyasait, melyek egy évig ülnek földben, míg kikelnek, csak meggyomlájuk. A fiatal vadonczok átültetése folytatatik.

Konyhakert. Az ősszel vagy kora tavasszal vetett növényágyások gyomláltatnak és kapáltatnak, száraz időjárás mellett a reggeli öntözés igen ajánlandó. A magtermesztésre kiültetett növények u. m. petrezselyem, murok, saláta, cseklá, hagyma, káposzta stb. fejlődő szárait, karókhöz kell kötni, nehogy a szél letörje. A melegágyakban nevelt palántákat a szabadba ültetjük. Borsó, hónapos retek és saláta újólag vetendő. Ugorka, dinnye, tök, paszuly vehető. A korán elvetett borsót meg kell kapálni és karózni. A karfiol és téli salátából a legszebb fejek szemeltetnek ki magnak. Hónapos retekéből a legszebb példányok magnak kiválasztandók és azok a szabadban felárnyékos helyre elültetendők. A spárgahajtások szedése folytatatik, minden tőn azonban 2—3 erősebb hajtást hagyunk, hogy a gyökerek jobban fejlődjenek. A melegágyakban, cserepekben nevelt dinnyék e hó végén a szabadba kiültetendők. A melegágyakban termelt dinnye és ugorka hajtásai vissza csipetnek, a nem termő hajtásokat gondosan eltávolítjuk és a terméseket deszka alá helyezzük. Minél magasabbra nőnek a melegágyi növények, annál magasabbra kell emelni a ládákat (kereteket). Minél szebb az idő, annál gyakrabban szellőztetjük és öntöztetjük a melegágyakat, de ha a nap nagyon forrón süt, míg a nagy forróság tart, a melegágyakat árnyékolni kell. A melegágyak öntözése d. e. 8—10 óráig történik. A melegágyban nevelt paszuly, karalábi, karfiol, saláta, hónapos retek, ugorka, borsó ritkíthatók és rendre kiszedhetők.

Diszkertben. E hó végén az üres virágágyásokat őszi virágokkal beültetjük. Új gyepeket a gyomtól tisztán kell tartani és tartós száraz időben szorgalmasan öntözni; a régi gyepeket kaszálni és hengerezni kell. Az utak tisztán tartására nagy gondot kell

fordítani. Georginák, Cannák, Ricinus, Wiginda és a többi dísznövénnyel Szabadba kiültetendők. A virágházakban a forró égővi növények átültetése folytatatik. A melegházi növényeket folytonosan zárt, egyformán meleg és nedves levegőben kell tartanunk; szükséghez képest az árnyékolást el ne mulasszuk. E hó végén a hidegházi növényeket a szabadba, felárnyékos helyre ki kell rakni.

Méhészet. E hóban a lég néha annyira kihül, hogy méheink a mezőt veszőly nélkül nem látogathatják; a fiasítás pedig napoként sok mézet fogyaszt, azért az azt szücséglő családoknak tápot nyújtunk. A kas sulyában ne bizzunk, mert a méz helyét már most a fiasítás foglalja el, mely táp hiányában könnyen elpusztulhat. Rendesen e hóban kerekedik fel nagyobb mérvben a léppille, azért tapasszuk be jól kasainkat, hogy e pille, valamint hangya és más rovar hozzájuk ne férhessen. Tapaszul $\frac{1}{2}$ rész friss tehénganejt és $\frac{1}{2}$ rész szapult hamut használunk. Az aljdeszkák tisztogatásával és körültapasztásával nem szabad felhagynunk, míg méhcsaládaink népe a lépet egészen el nem lepi. Vizsgálódásainkat e hóban is folytatjuk, főleg azért, hogy lássuk, miként készülnek méheink a rajzásra, melynek előjelei: a herék mutatkozása és — a mi még biztosabb — ha a lépek szélein, néha benn azok oldalain, anyaházakat észlelünk. Gyakori megtekintés után képesek vagyunk még a napot is biztosan kiszámítani, melyen rajunk az ősi házat szülő édes anyjával együtt alkalmas időjárás mellett már e hónapban elhagyja.

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A múlt havi teendőkhöz kivül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készíttetnek, ezeknek elkészítése e hónapban szorgalmazandó. A mellékhasználat a faszedésre, legeltetésre és cserkéreg készítésre terjed ki. Erdőművelés. A magasabb hegyeken az irtási munkálatok folytatandók, az erdei utak helyre állítandók és az erdő-tertek tisztán tartására gond fordítandó. Az erdővédelem a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás meggátolására és az erdőszélek gyakori bejárására terjed ki, ott hol a szu-rovar pusztításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések szintén e hónapban teendők. Vadászat. Az őzbakon és fajdkakason kivül a vadászat csakis a ragadozó állatokra terjed ki. —

A kolozs-monostori magy. kir. gazdasági tanintézet kísérleti telepe.*)

Az 1880—1881-ik termelési évben kísérleti térünk a rendesen ismétlődő csapástól, a Szamos kiáradásától ismét meglátogatott. Ugy télen át a víz és jég alatt állott, valamint a tavasz végén és május 13-án újból elárasztott.

Már a megelőző évben kifejtettük, hogy kísérleti térünkön ugy az árvíz-bajok, valamint az elriaszthatlan madarak (verebek) pusztításai miatt kalászos növényeket nem lehet termelnünk s így a kapás, gumós s némely iparnövények termelése véttettek fel a kísérletezés rendjébe.

A ministerium kegyes utalványozásából sikerült ez évben kísérleti térünket az árvizek ellen egy erős védtöltéssel körülvenni s ezután bizton remélhetjük, hogy jövőben teendő termelésünkben konstatálható eredményeket érhetünk el.

Ezen évben tulajdonképeni kísérleti térünkön termeltetett 107 fajta burgonya, 1 fajta dohány, 1 komló, 1 chinai csalán és torma.

*) „Jelentés a gazd. szakiskolák állapotáról az 1880/81-iki tanévben” című hivatalos jelentésből átvéve. Szerk.

Itt soroljuk azonban fel azon termelési kísérleteinket is, melynek ugy a külső gazdasági területen, valamint a kertben hajlattak végre. Ilyenmüek voltak 4-féle árpa, 1 tavaszbuza, 1 olajnövény, 4-féle amerikai tengeri és a kertészetet illetőleg 1 perzsiai dió- és 4-féle amerikai szőlőmagvetések.

Ezekről egyenkint fog jelentésünk megemlékezni.

1. Kalászosok. Az alábbi kimutatásban felsorolt kalászosok a gazdaság külső területén egy róna fekvésű közép kötött agyagos talaju táblába vettettek, mely a megelőző években trágyázást nem kapott, de őszi szántásban, tavasszal extirpálásban s boronálásban részesült; a vetés géppel (4 $\frac{1}{2}$ ") 12 ctmtes sorokban tétetett.

Terméseredmények a következő táblázatban foglalvák.

2. Burgonya-fajták. A több év óta gonddal vezetett burgonyatermelési kísérletek célja az évenkint hirdetett sok új fajtából a legérdemesebbek kiszemelése és termelésre ajánlása.

Ezen évben termeltetett 107 fajta, közöttük a „Champion“ (a késői fajtákhoz tartozó) a nagyméltóságú ministerium által ápril 25-én, 13.190. szám alatt kelt rendeletével küldetett (l. kimutatásban 61. sz. alatt). Ez 15 kilo után termelt 265 kilót.

A burgonya-fajták a kísérleti téren voltak elvetve. A talaj tavasszal egyszer felásatott és elgereblyéztetett; a vetés május 26-tól—30-ig történt 1 □-méter esvén egy fészekre, egy fészekre $\frac{1}{4}$ kilogramm vetőmag adatott. A vetés azért késelt, mert a helyen május 13-tól—20-ig viz állott. Kiszedés október 1—18-ig történt. Peronospora nem mutatkozott.

A termés eredményeit a következő táblázat mutatja:

(Lásd a 140, 141, 142-ik oldalokon.)

A csikók fölneveléséről.

Azon pillanattól kezdve, midőn a köldök zsinór elszakadás által a csikó az anyától megszabadul, megkezdí önálló és a külbefolyásoknak alá vetett életét.

A tenyésztő feladata a külbefolyásokat szabályozni, a káros hatásukat távoltartani, vagy eltávolítani, ellenben mindazon tényezőket, melyek a csikó épségére, gyara podására jótékonyan hatnak, táplálnia kell; ennyiből áll lényegében a csikó fölnevelés.

Röviden össze vonva a következő szabályokat tartjuk szem előtt:

1. A táplálkozást illetve — a csikónak semminemű tekintetbe hiányt szenvedni nem szabad — e részbeni fukarság, később keserűen megboszulja magát, mert a mit az állat kis korában takarmányban elvoutunk, nagykorában visszaadni, pótolni többre nem tudjuk.

A ki csikóját bőven táplálni nem akarja, vagy pedig nem tudja, ugy, hogy az állat első éveibe csak teng, az inkább hagyjon fel a csikóneveléssel.

2. Hogy a csikónak teste erőteljesen fejlődjék s hogy izmai is kellően erősödjének, mulhatlanul szükséges fiatal korától kezdőleg a szabadbani tetszés szerénti mozgás. A hol ezen kellék hiányzik, jó táplálkozás mellett sem leszünk képesek jó lovat nevelni.

3. A ló növésére és testi fejlődésére bizonyos időt igényel, melyben azt kimélni kell. Növési idejének lejártá előtt igára — kárunk nélkül használni nem lehet. E részben az okszerű gazdának kettőre kell figyelni, mert míg egyfelől korai használat által a csikónak felnövelési költségét megapasztani, kevesbiteni véli, addig másfelől szem előtt kell tartania, hogy egy ép erős, munkára alkalmas lovat csak ugy lesz képes nevelni s csak akkor térül meg a reá fordított költsége, ha csikójának időt engedett arra, hogy izmai megerősödjének csontjai jól kifejlődhessenek, mielőtt igára használná.

R. K.

VIDÉKI GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁSOK.

Deés, 1882. ápril 17.

Április hava száraz, hideg szelekkel kezdődött, melynek következtében a lég hőmérséke nagyon leesett, 5-6-án erős fagyunk volt, a vetésekben nem tett kárt. sőt a kora gyümölcsfáknak is keveset ártott. De a folytonos hideg, száraz időjárás a vetésekre nézve nagyon hátrányos, mert a bokrosodás helyett már sárgulva ritkulnak s még a rétek se fejlődhetnek. A tavaszi szántás könnyen halad, de ezekre nézve is kívánatos eső.

D.-Szent-Márton, 1882. ápril 14.

Az itten rendszeren négy hétig tartó juhvásár a husvét ünnepeén vette kezdetét, a vásár első három napján a kereslet élénk volt, több ezer darab jutott eladára, ma már lanyhább ugy a kínálat, mint a kereslet, az árak azonban nem csökkentek, bárányos juhok 8-10 frtig, meddők 6-7 frtig. fizettetnek.

Erzsébetváros, 1882. ápril 20.

Daczára a száraz és hosszasan tartó télnek, őszi vetéseink igen jól teleltek és márczius elején igen sokat igérték, reményeinket azonban már kezdette csökkenteni a folytonos szeles, száraz és mondhatom meleg tavasz és ma ott állunk, hogy ha még egy ideig esőnk nem lesz, a jóhiszemű gazdag aratásunk eredménye igen is szűkre fog szorítkozni, mivel a folytonos meleg szél, főleg a magasabb fekvésű vetéseket annyira ki szárazította, hogy már több helyen szandóknak a rozsvetést kiszántani; a tavaszi szalmás vetések is érzik a szárazságot, azonban itt baj nem mutatkozik. A törökbuza nagyobbára márczius havában el lett vetve, igen kevés van még elvetendő, a föld jól számlott. Szőlőink kitünően teleltek, átlag véve jó szüretre számíthatunk, itt azonban egy nem mindennapos dolgot említek föl; mint tudjuk a mult ősön rendkívül sok egér volt a buzavetéseken, így volt ez vidékünkön is, több helyen hallottam panasolni, hogy ezen szép kis állatocskák a szőlőkbe sok kárt tettek, a kíváncsiságtól ösztönözve egy kirándulást tettem a Holdvilági szőlőkbe, és nem kis megütdésemmel győződtem meg azon, hogy buza hiányában a szalmával fedett szőlőkbe az új hajtásokat csaknem mind lerácskálták és így mintegy két holdat meghaladó táblácskában a termést felinél biztosan alább szállították; ezen jelenség a Holdvilág practicus száz szőlősei előtt is egészen új, mert még soha nem láttak. Gyümölcsfáink átlag a legszebb virágzásnak indultak, fájdalom kajszi baraczk és cseresnye termésre nem számíthatunk, mivel ezek már virágzásba állva, a mult heten mind elfagytak.

r. l.

EGYVELEG.

— Személyi hírek. Szolnok-Dobokamegye ujabban kinevezett gyümölcsészeti vándortanára Vékony Gábor működését megkezdette. — A medgyesi földmives iskola igazgatójává Forrámtti Alajos, — ki 12 éven át a besztercei földmives iskolát lankadatlan buzgalommal vezette, — lett kinevezve.

Kimutatás a ministeriumtól küldött gabnafélékkel tett termelési kísérletek eredményeiről 1881. év tavaszán.

Sorszám	A iermény neve és eredete		A vetőmag-küldet mennyisége		Vetés ideje	Vetés módja	Bevetett terület		Aratás ideje	Tenyészdő	T e r m é s				f k.-holdra vonatkoztatott szemertermés		1 mag adott magot	f hektoliter súlya		Jegyzet											
			kilo	liter			hold	öl			hold	nap	szalmásan		szemben			kilo	liter		kilo	liter	a vetőmagból	a termésből							
													ke-reszt	kéve	a területen	f kereszt adott															
																									a 15	a területen	f kereszt adott				
1	Champlain tavaszbuza: Koppély Gézától, Ugráról, Hevesmegye. Minister. 37693/1880.		50	8	64	19	12	—	1129	11	114	23	—	272	6	370	13	2	16	0	400	5	524	5	5	8	79	6	76	4	A szemek is apróbbak mint a vetőmagé Az egész tenyészdő, de különösen az aratás és cseplés alatt uralkodott rendkívüli kedvezőtlen esős időjárás miatt az árpa-félék megbarnultak s csiraképességükben is szenvedtek.
2	Ered. angol Chevalier-árpa: Egyenesen Angliából Ministerium 8099 sz. a. Chevalier pedigree-árpa:		55	76	19	—	—	809	4	107	28	06	367	570	12	9	20	1	726	1127	3	7	5	72	4	64	4				
3	Kovács Lászlótól, Visonta, Hevesm. minister. 6212. sz. a. Oakshott selected beardless-árpa:		300	413	16	—	4	288	3	106	175	13	2909	4490	17	2	26	6	696	1074	108	71	64	3							
4	Egyenesen Angliából Ministerium 8099 sz. a. Primadonna-árpa:		47	2	65	19	—	—	861	4	107	27	—	469	740	17	4	27	4	871	8	1375	0	11	4	72	6	63	4		
5	Intézeti második termésből. Minist. 9269/1880 szám a.		204	325	19	—	2	760	4	107	127	10	2111	73310	16	6	26	0	869	3	1362	6	10	1	63	63	8				

Az árpafélék termését illetőleg megjegyezhetni, hogy leszámítva a kedvezőtlen időjárás hatásait, igazoltak látszik az importált árpafélék termelésével foglalkozók azon állítása, hogy az importált árpa után az első év termése rendszerint gyengének és selejtesnek mutatkozik s a termelő csaknem visszariadni hajlandó a további termeléstől. Azokban az importált mag terméséből a második s harmadik vetésben nyilatkoznak az eredeti jó tulajdonok. (Ezekről megelőzőleg is tételt már jelentés 242. sz. a. — a ministerium 29809. sz. a. szept. 9-én kelt rendeletére).

Kimutatás az 1881-ik évben kísérleti termelés alatt állott burgonyákról.

Sorszám	A vetőmag				A termés				Sorszám	A vetőmag				A termés					
	neve	súly kilo	keményítő tartalom	színe	súly kilo	keményítő tartalom	hányszoros mag	keményítő tartalom		neve	súly kilo	keményítő tartalom	színe	súly kilo	keményítő tartalom	hányszoros mag	keményítő tartalom		
																		szapo-rodás	apadás
Korai fajok:																			
1	Alpha	10	18.7	fehér	106	16.3	10.6	—	2.4	4	Carpenter szemé	5	16.3	tarka	53	17.0	10.6	0.7	—
2	Amerikai fehér mandula	5	15.8	"	31	17.5	6.1	1.7	—	5	Carpenter magoncza	5	16.3	rózsa	55	17.0	11.0	0.7	—
3	Bouché magoncza	5	14.7	"	47	19.4	9.4	4.7	—	6	Climax	5	11.7	sárga	76	19.9	15.2	8.2	—

Sorszám	A vetőmag				A termés					Sorszám	A vetőmag				A termés				
	neve	súly	keményítő tartalom	színe	súly	keményítő tartalom	hányzoros mag	keményítő tartalom			súly	keményítő tartalom	színe	súly	keményítő tartalom	hányzoros mag	keményítő tartalom		
		kilo						szapo- rodás	apa- dás								kilo	szapo- rodás	apa- dás
7	Coquette	5	16.3	sárga	39	16.8	7.8	0.5	—	40	Jaffa von Port Said	5	18.7	sárga	55	21.6	11	2.9	—
8	Eureka	5	13.8	fehér	54	14.0	10.8	0.2	—	41	Idahó	5	18.7	"	55	15.1	11	—	3.6
9	Korai Gordrich	5	14.7	sárga	—	16.3	—	1.6	—	42	Korai Fürstenwaldeni	5	19.0	rózsza	81	19.8	8.1	0.8	—
10	" kék kerek hathetes	5	17.0	kék	42	19.8	8.4	2.8	—	43	" Orosz	5	15.1	sárga	35	18.7	7	3.6	—
11	" Lübenai	5	16.3	sárga	73	18.7	7.3	2.8	—	44	La Circassine	5	14.0	"	39	18.2	7.8	4.2	—
12	" none such	5	14.7	fehér	40	18.7	8.0	4.0	—	45	Louisdor burgonya	5	18.7	"	15	18.0	3	—	0.7
13	" Oneida	2.2	16.8	tarka	53	15.1	—	—	1.7	46	Piskóta	5	17.5	"	43	18.7	8.6	1.2	—
14	" rózsza	5	16.3	rózsza	53	17.0	10.6	0.7	—	47	Precioses magonera	5	16.3	"	72	18.7	7.2	2.4	—
15	" Vermonti	3	14.0	"	25	18.7	8.6	4.7	—	48	Prolific	5	18.9	"	38	15.8	7.6	—	3.1
16	Közöns. szarvas burgonya	5	15.8	"	45	17.5	4.5	1.7	—	49	Reine blanche	5	16.3	"	36	18.9	7.2	2.6	—
17	Mohárok	5	18.7	"	46	16.8	9.2	—	1.9	50	Richter's magnifik	5	18.7	"	45	19.8	9.0	1.1	—
18	Mr. Breese	5	15.8	"	75	19.0	15.0	3.2	—	51	Sutton-féle berkshirei vese	5	17.5	"	31	17.5	6.2	—	—
19	Paterson-féle piros vese	5	16.3	"	43	14.0	8.6	—	2.3	52	Sydowszai	5	16.3	"	24	18.9	4.8	2.6	—
20	Peerless	5	14.0	"	51	16.3	10.2	2.3	—	53	Futtles excelsior	5	17.5	"	44	18.9	8.8	1.4	—
21	Richter's elegante	5	16.0	"	91	18.7	9.1	2.7	—	54	Van der Veer	5	14.0	"	51	11.3	10.2	—	2.7
22	Richter's elegante	4	19.2	sárga	72	18.7	8	—	0.5	55	Victoria violette	5	18.7	kék	44	16.3	8.8	—	2.4
23	Schaw	5	16.5	"	34	16.5	6.8	—	—	56	Zwikau negyvingumós	5	16.3	rózsza	38	18.9	7.8	2.6	—
24	Snowflake	5	14.5	"	33	16.5	6.6	2.0	—	Késői fajok:									
25	The King of the Earlies	10	14.0	"	44	14.7	4.4	0.7	—	57	Aome	5	19.0	sárga	53	16.3	10.6	—	2.7
26	" " " Flukes	5	16.3	"	37	13.8	7.4	—	2.5	58	Angon Somcerign	5	16.8	"	35	16.3	7.0	—	0.5
27	Truffel d'Aout	5	15.8	rózsza	29	16.5	5.8	0.7	—	59	Bonne de Vincenus	5	15.0	kék	13	11.9	2.6	—	3.1
28	Uj rózsza	5	16.3	"	44	18.7	8.8	2.4	—	60	Cailand	4	14.0	sárga	28	18.7	7.0	4.7	—
29	Viasz burgonya	3	16.3	sárga	31	21.0	10.3	4.7	—	61	Champion burgonya	57	—	"	585	21.0	10.2	—	—
30	Willard	5	16.3	rózsza	37	18.2	7.4	1.9	—	62	Chardon	5	20.0	"	36	16.3	7.2	—	3.7
31	Közép korai fajak:									63	Chili büszkesége	5	12.3	"	35	16.3	7	4.0	—
32	Algier	5	16.8	sárga	46	15.8	9.2	—	1.0	64	Daber-féle	10	19.0	rózsza	95	21.3	9.5	2.3	—
33	Alkohol	5	21.0	"	51	20.8	10.2	—	0.2	65	Excelsior	5	14.7	sárga	39	16.3	7.8	1.6	—
34	Bőtermő	5	20.0	"	57	14.0	11.4	—	6.0	66	Első Nassengrundi	5	19.3	"	25	16.3	5	—	3.0
35	Consolation	5	16.8	"	41	14.5	8.2	—	2.3	67	Farinosa	5	14.3	"	46	18.7	9.2	4.4	—
36	Császár burgonya	5	16.3	"	29	16.0	5.8	—	0.3	68	Fehér Siebenhauseni	5	17.0	"	40	18.7	8.0	1.7	—
37	Dalmahoy	5	16.0	"	41	14.0	8.2	—	2.0	69	Feldmarschall Prinz Frid. Carl	5	16.3	"	37	18.7	7.4	2.4	—
38	De tres mois	5	14.0	"	41	18.9	8.2	4.9	—	70	Fenyő toboz	1	19.0	"	6	18.7	6.0	—	0.3
39	Handworth Prolific	5	11.7	"	11	14.0	2.2	2.3	—	71	Gesundheit	5	23.7	"	49	18.7	9.8	—	5.0
	Hoboken	5	16.8	"	43	16.4	4.3	—	0.4	72	Goliáth	10	19.0	"	110	16.8	11.0	—	2.2
		5								73	Harison	5	21.3	"	60	16.3	12.4	—	5.0

7. Amerikai szőlőmagvak. A ministerium által küldetett 1881-dik 14720. sz. alatt ápril 29-éről.) A négyféle, Amerikából hozatott szőlőmagvak megérkeztek május 7-én és 9-én elvették. Fajtánkénti tenyész-eredmény a következő volt:

Clinton,	velve 100 gram mag, lett belőle 16 tö	} A vesszők átlag 20-25 cmtr. magasak. Az ősszel kiszedettek, bevermeltettek a tavaszi átültetésig.
Herbemont,	" 100 " " " " 5 "	
Elvira	" 100 " " " " 2 "	
Riparia	" 100 " " " " 900 "	

8. Perzsi ai dió. (A ministeriumtól küldve 11610. sz. alatt ápril 12-én.) Ezen, Teheránból érkezett s Kaghezi nevet viselő diókból elvettett 20 szem, melyekből kikelt 15 drb. s ez évben 10 cmtr. magas hajtást tettek.

9. Torma. Egy kisebb részleten 140 □-méteren kísérlet tétetett tormatermeléssel, mihez a gyöksarjak a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézetől szereztek be. Az idei termés után itélve, mely ugy mennyiségileg, valamint a gyökerek szép fejlődése szerint kielégítőnek mondható, ezen kertészeti cikk rendes termelés sorába vétetik fel, annál inkább, mert a jó torma itt Kolozsvárt is jó piacot talál.

10. Dohány. Termelési és kezelési gyakorlatul műveltetett 400 □-öl engedélyezett területen. Ezen évben csupán a „Gálócsi“-féle dohány műveltetett. Termés-eredmény a színlevelekből 95 kilogramm. A sarjlevelek még felsimitva és csomagolva nincsenek.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1882. április 16-ától április 22 éig.

Buza szilárd üzlet, forgalom 85,000 metermázsa, ár 12-frt.

Rozs szilárd üzlet, forgalom 6000 metermázsa, ár 8 frt 30 kr.

Árpa szilárd üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7-35 frt, seres árpa 9 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 7 frt 80 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 10,000 metermázsa, ár 7-20 frt.

Gyapju. Piacunkon a gyapjuüzleti forgalom majd teljesen szünetel. A gyárosok és a gyapjukereskedők az uj gyapju campagnet várva tartózkodó magatartást tanúsítanak. Különben az uj gyapjuban eszközlendő kötésekre nézve is nyugodt hangulat uralkodik, mivel az uj gyapju üzlet fejlődését illetőleg minden támpont hiányzik. A május elején Losoncban tartandó vásár a kétnyiratura nézve minden esetre mérvadó lehet, míg ellenben a kártolt és egynyiratu gyapju üzletének a londoni májusi gyapju-árverés szabhatja meg az irányt.

Forgalomba jött körülbelül 250 metermázsa középminőségű posztógyapju 120—130 frton, 150 mm. középminőségű egynyiratu 112—114 frton belföldi számlára.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest ápr. 22. | Bécs ápr. 22.

Buza	10-65—12-30 frt	11-05—13-45 frt
Rozs	8-10— 8-50 frt	8-45— 9-65 frt
Árpa, takarmány	7-20— 7-50 frt	7-50— 8-00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7-75— 8-25 frt	8-50— 9-75 frt
Árpa, seres	8-75— 9-25 frt	9-25—10-00 frt
Zab	7-50— 8-10 frt	7-00— 8-60 frt
Törökbuza	7-15— 7-25 frt	7-55— 8-20 frt

Budapesti marhavásár április 20-án. Összes felhajtás 1422 db. nagy és 1181 apró marha. Ebből eladott 33 db. bika, 635 db. ökör, 570 db. vágó tehén, 141 db. fejős tehén, 32 drb. bival, 721 drb. borju, 460 drb. bárány. Árak: bika darabonként 85—166 frt, ökör páronként 194—350 frt, vágó tehén páronként 137—280 frt, fejős tehén darabonként 80—175 frt, bival páronként 180—255 frt, borju darabonként 13—38 frt, bárány páronként 5—7 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 52—55 frt, tehénhús 49—53 frt, borjuhús 60—85 frt, bivalhús 47—50 frt.

Bécsi marhavásár április 18-ikán. Összes felhajtás 3369 drb és pedig 2291 drb. magyar, 393 drb. lengyel és 685 drb. német fajta, melyből 3245 drb. ökör, 57 drb. tehén, 60 drb. bika és 7 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 51—60 frt, lengyel 52—57 frt, német 50—60 frt, tehén 48—52 frt, bika 50—55 frt, bival 46—50 frt. Lábán darabonként 110—240 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár ápril 15-én. (Az első magyar sertéshizlaló és kölcsönölegező részvénytársaság jelentése.) A legtöbb külföldi piac emelkedő árakra általában még mindég bizonyos tartózkodással van. E helyen constatálhatjuk, hogy a helybeli piac szilárd hangulata felszínre került, mert egyelőre nem számíthatni oly felhajtásokra, a melyek a jelenlegi árakat lényegesen alterálnak.

Disznózsir: kész áru hordóval együtt 75 1/2—76 1/2 forint, Április—Május havi kötésben hordó nélkül 73—73 1/2 frt.

Szalonna: vidéki szalonna 64—65 1/2 frt, városi áru 67—68 1/2 frt, füstölt szalonna 74—75 frt.

Bécsi sertésvásár április 18-án. Összes felhajtás 3358 drb. és pedig 1011 drb. nehéz, 1061 drb. középnehéz és 1285 drb. süldő; melyből 1766 drb. magyar, 1265 drb. orosz-lengyel, 240 drb. szerb és 60 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 57—59 frt, középnehéz 51—56 frt, süldő 42—50 frt; szalonna és zsir 72—74 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5 1/2% kamat mellett gyorsan eszközöl s régibb magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek illy olcsóbb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a hat. engedélyezett ált.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

(4.) (6—20.)

Kolozsvárt, London-utca 9-ik sz.

SZER A LÉP-FENE ELLEN.

Hosszas fáradozás, kísérletezés után a lép-fenét az általam alkalmazott szerrel biztosan kezelem, mely szer a bajt nemcsak elnyomja, hanem azt minden utóhatás nélkül tökéletesen meggyógyítja.

Sikeres eljárásomat bizonyítják:

a **Nagy-Tapolcsány** városától, erdélyi gazd. egyleti alelnök **Szabó József**, szeszgyáros **Krausz Máyer** uraktól és a **Nagy-almási alapítványi uradalomtól** nyert bizonyítványok, melyek az erdélyi gazd. egylet titkári hivatalánál megtekinthetők.

Orvosságom épen úgy szolgál gyógy-, mint óvszerül. Alkalmazása csakis személyes kezelés és felügyeletem alatt történhetik, minthogy a szert idegennek ki nem adhatom.

BONÉ PÉTER.

(6.) (6-6.) okleveles állatorvos.
Kolozsvárt, kül-magyarutca 5 sz. (Plihal-féle ház.)

Kos-árverés.

Improved Cotswold telivér juhtenyésztés.

Hétfőn 1882. majus hó 1-én délutáni 2 órakor a Maxhofen nevű birtokon — Deggendorftól egy órányira Alsó-Bajorországban az osztrák határ mellett — husz darab kitünően szép és kifogástalan egy éves kos az improved Cotswold telivér faltából (mely az 50-nél több elsőrendű díjjal jutalmazott ismert Basch-Düderode-féle telivér nyájból származik) nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Kívánatra fogatokról Deggendorfon gondoskodva lesz. — Catalogusok rendelkezésre állanak. A vétel közvetítés útján is történhetik, miről bővebb felvilágosítással szolgál

A. Engelen,
földbirtokos.

(13.) (2-2.)

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsza*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	úszta buza	szegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozo	április 11	850	650	650	—	400	550	250	80	320	36
Grassó	április 14	970	600	530	505	320	440	285	—	250	44
Onik-Szereda	április 12	875	—	650	625	400	575	210	70	200	36
Décs*	április 11	1190	950	880	430	370	630	480	240	430	44
Déva*	április 15	1330	1040	920	—	600	700	305	125	230	44
Erzsetváros	április 15	775	600	525	—	320	475	320	160	250	44
Fogaras	április 14	1135	—	690	720	315	650	175	90	220	42
K.-Fehérvár*	április 15	1120	975	770	—	1020	735	250	150	260	48
Gy.-Sz.-Niklós	április 15	1100	—	700	750	400	625	280	60	160	40
Kolozsvár	április 20	820	—	540	—	300	480	250	240	350	48
K.-Vásárhely	április 13	1045	725	795	615	325	665	325	190	450	44
Nagy-Enyed	április 13	1065	825	685	—	210	500	370	200	290	44
H.-Szeben*	április 18	1140	1065	805	—	950	735	180	105	350	48
Bogosvár	április 13	750	530	255	—	335	500	130	—	150	44
S.-Sz.-György	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	április 20	810	610	550	—	360	525	190	90	260	40
Sz.-udvarhely	április 18	800	600	600	—	400	550	240	40	240	40

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelő minden külön díj nélkül tet-szés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kivánt tér megnevezése	szexri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
$\frac{16}{18}$ v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
$\frac{1}{18}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
$\frac{1}{18}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
$\frac{2}{18}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
$\frac{1}{18}$ v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.